

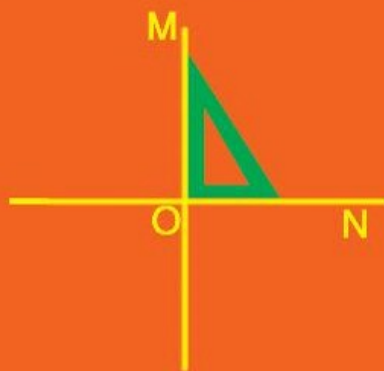
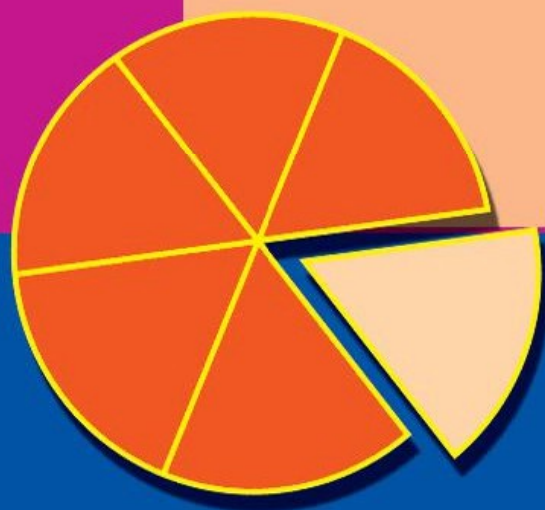
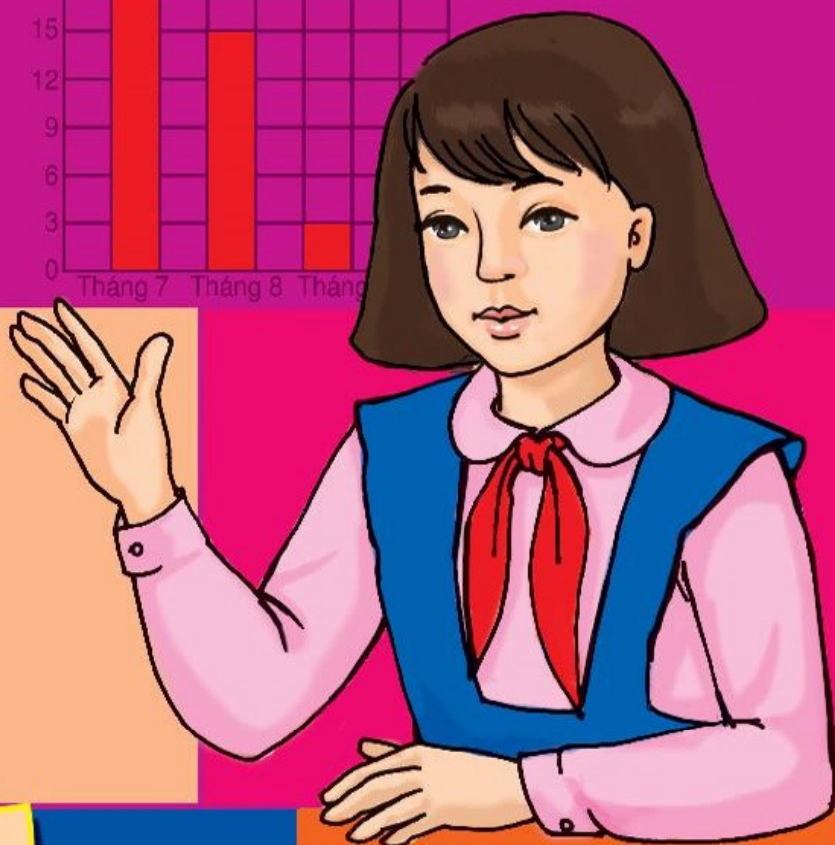
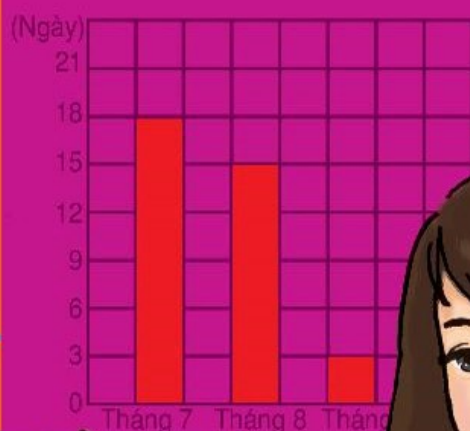
BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

TOÁN

TOÁN 4

1944	162
0324	12

000

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

ĐỖ ĐÌNH HOAN (Chủ biên)

NGUYỄN ÁNG - VŨ QUỐC CHUNG - ĐỖ TIẾN ĐẠT - ĐỖ TRUNG HIỆU

TRẦN DIỄN HIỂN - ĐÀO THÁI LAI - PHẠM THANH TÂM

KIỀU ĐỨC THÀNH - LÊ TIẾN THÀNH - VŨ DƯƠNG THỤY

TOÁN 4

(Tái bản lần thứ mười ba)

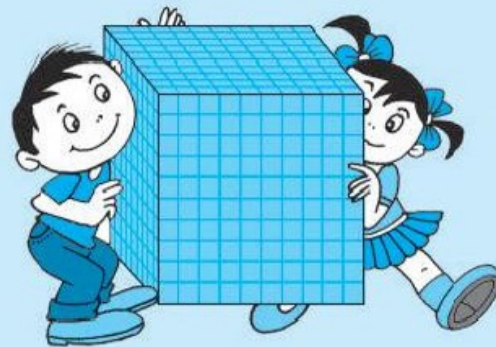
Bản quyền thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam - Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Chương một

SỐ TỰ NHIÊN.

BẢNG ĐƠN VỊ ĐO KHỐI LƯỢNG

ÔN TẬP CÁC SỐ ĐẾN 100 000

- 1 a) Viết số thích hợp vào dưới mỗi vạch của tia số :

- b) Viết số thích hợp vào chỗ chấm : 36 000 ; 37 000 ; ... ; ... ; ... ; 41 000 ; ... .

- 2 Viết theo mẫu :

Viết số	Chục nghìn	Nghìn	Trăm	Chục	Đơn vị	Đọc số
42 571	4	2	5	7	1	bốn mươi hai nghìn năm trăm bảy mươi một
						sáu mươi ba nghìn tám trăm năm mươi
91 907						
16 212						
						tám nghìn một trăm linh năm
	7	0	0	0	8	

- 3 a) Viết mỗi số sau thành tổng (theo mẫu) : 8723 ; 9171 ; 3082 ; 7006.

Mẫu : $8723 = 8000 + 700 + 20 + 3.$

b) Viết theo mẫu :

Mẫu : $9000 + 200 + 30 + 2 = 9232$.

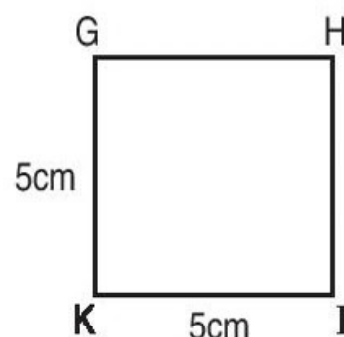
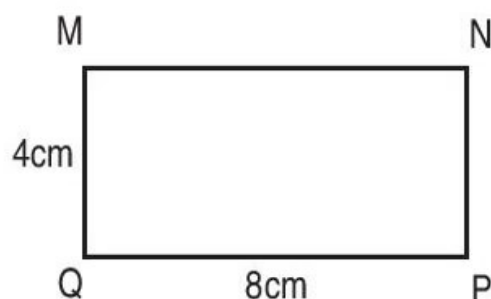
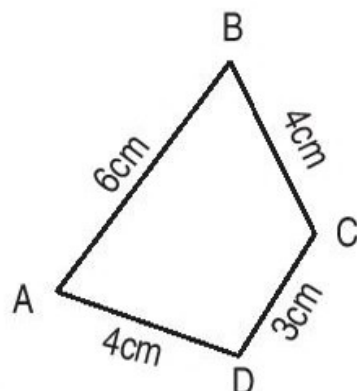
$$7000 + 300 + 50 + 1$$

$$6000 + 200 + 3$$

$$6000 + 200 + 30$$

$$5000 + 2$$

4 Tính chu vi các hình sau :

ÔN TẬP CÁC SỐ ĐẾN 100 000 (tiếp theo)

1 Tính nhẩm :

$$7000 + 2000$$

$$16000 : 2$$

$$9000 - 3000$$

$$8000 \times 3$$

$$8000 : 2$$

$$11000 \times 3$$

$$3000 \times 2$$

$$49000 : 7$$

2 Đặt tính rồi tính :

a) $4637 + 8245$

b) $5916 + 2358$

$$7035 - 2316$$

$$6471 - 518$$

$$325 \times 3$$

$$4162 \times 4$$

$$25968 : 3$$

$$18418 : 4$$

3

$$4327 \dots 3742$$

$$28\,676 \dots 28\,676$$

$$5870 \dots 5890$$

$$97\,321 \dots 97\,400$$

$$65\,300 \dots 9530$$

$$100\,000 \dots 99\,999$$

4 a) Viết các số sau theo thứ tự từ bé đến lớn :

$$65\,371 ; 75\,631 ; 56\,731 ; 67\,351.$$

b) Viết các số sau theo thứ tự từ lớn đến bé :

$$82\,697 ; 62\,978 ; 92\,678 ; 79\,862.$$

- 5) Bác Lan ghi chép việc mua hàng theo bảng sau :

Loại hàng	Giá tiền	Số lượng mua
Bát	2500 đồng 1 cái	5 cái
Đường	6400 đồng 1kg	2kg
Thịt	35 000 đồng 1kg	2kg

- a) Tính tiền mua từng loại hàng.
 b) Bác Lan mua tất cả hết bao nhiêu tiền ?
 c) Nếu có 100 000 đồng thì sau khi mua số hàng trên bác Lan còn bao nhiêu tiền ?

ÔN TẬP CÁC SỐ ĐẾN 100 000 (tiếp theo)

- 1) Tính nhẩm :

a) $6000 + 2000 - 4000$

$90000 - (70000 - 20000)$

$90000 - 70000 - 20000$

$12000 : 6$

b) 21000×3

$9000 - 4000 \times 2$

$(9000 - 4000) \times 2$

$8000 - 6000 : 3$

- 2) Đặt tính rồi tính :

a) $6083 + 2378$

$28763 - 23359$

2570×5

$40075 : 7$

b) $56346 + 2854$

$43000 - 21308$

13065×4

$65040 : 5$

- 3) Tính giá trị của biểu thức :

a) $3257 + 4659 - 1300 ;$

c) $(70850 - 50230) \times 3 ;$

b) $6000 - 1300 \times 2 ;$

d) $9000 + 1000 : 2.$

- 4) Tìm x :

a) $x + 875 = 9936$

$x - 725 = 8259$

b) $x \times 2 = 4826$

$x : 3 = 1532$

- 5) Một nhà máy sản xuất trong 4 ngày được 680 chiếc tivi. Hỏi trong 7 ngày nhà máy đó sản xuất được bao nhiêu chiếc tivi, biết số tivi sản xuất mỗi ngày là như nhau ?

BIỂU THỨC CÓ CHỨA MỘT CHỮ

Ví dụ : Lan có 3 quyển vở, mẹ cho Lan thêm ... quyển vở. Lan có tất cả ... quyển vở.

Có	Thêm	Có tất cả
3	1	$3 + 1$
3	2	$3 + 2$
3	3	$3 + 3$
...	...	...
3	a	$3 + a$

$3 + a$ là *biểu thức có chứa một chữ*.

- Nếu $a = 1$ thì $3 + a = 3 + 1 = 4$; 4 là một *giá trị của biểu thức* $3 + a$.
- Nếu $a = 2$ thì $3 + a = 3 + 2 = 5$; 5 là một *giá trị của biểu thức* $3 + a$.
- Nếu $a = 3$ thì $3 + a = 3 + 3 = 6$; 6 là một *giá trị của biểu thức* $3 + a$.

Mỗi lần thay chữ a bằng số ta tính được một giá trị của biểu thức $3 + a$.

1 Tính giá trị của biểu thức (theo mẫu) :

a) $6 - b$ với $b = 4$;

Mẫu : a) Nếu $b = 4$ thì $6 - b = 6 - 4 = 2$.

b) $115 - c$ với $c = 7$;

c) $a + 80$ với $a = 15$.

2 Viết vào ô trống (theo mẫu) :

a)

x	8	30	100
$125 + x$	$125 + 8 = 133$		

b)

y	200	960	1350
$y - 20$			

3 a) Tính giá trị của biểu thức $250 + m$ với : $m = 10$; $m = 0$; $m = 80$; $m = 30$.

b) Tính giá trị của biểu thức $873 - n$ với : $n = 10$; $n = 0$; $n = 70$; $n = 300$.

LUYỆN TẬP

1 Tính giá trị của biểu thức (theo mẫu) :

a)

a	$6 \times a$
5	$6 \times 5 = 30$
7	
10	

b)

b	$18 : b$
2	
3	
6	

c)

a	$a + 56$
50	
26	
100	

d)

b	$97 - b$
18	
37	
90	

2 Tính giá trị của biểu thức :

a) $35 + 3 \times n$ với $n = 7$;

b) $168 - m \times 5$ với $m = 9$;

c) $237 - (66 + x)$ với $x = 34$;

d) $37 \times (18 : y)$ với $y = 9$.

3 Viết vào ô trống (theo mẫu) :

c	Biểu thức	Giá trị của biểu thức
5	$8 \times c$	40
7	$7 + 3 \times c$	
6	$(92 - c) + 81$	
0	$66 \times c + 32$	

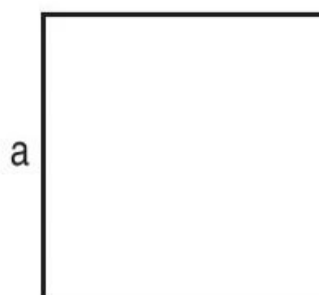
4 Một hình vuông có độ dài cạnh là a.

Gọi chu vi hình vuông là P. Ta có :

$$P = a \times 4$$

Hãy tính chu vi hình vuông với :

$a = 3\text{cm}$; $a = 5\text{dm}$; $a = 8\text{m}$.

CÁC SỐ CÓ SÁU CHỮ SỐ

a) Đơn vị - Chục - Trăm

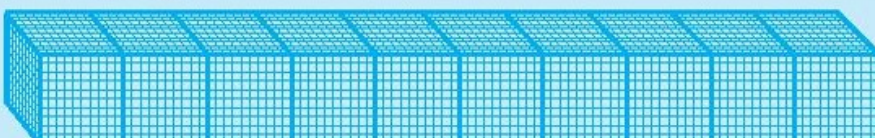

1 đơn vị
Viết số : 1.

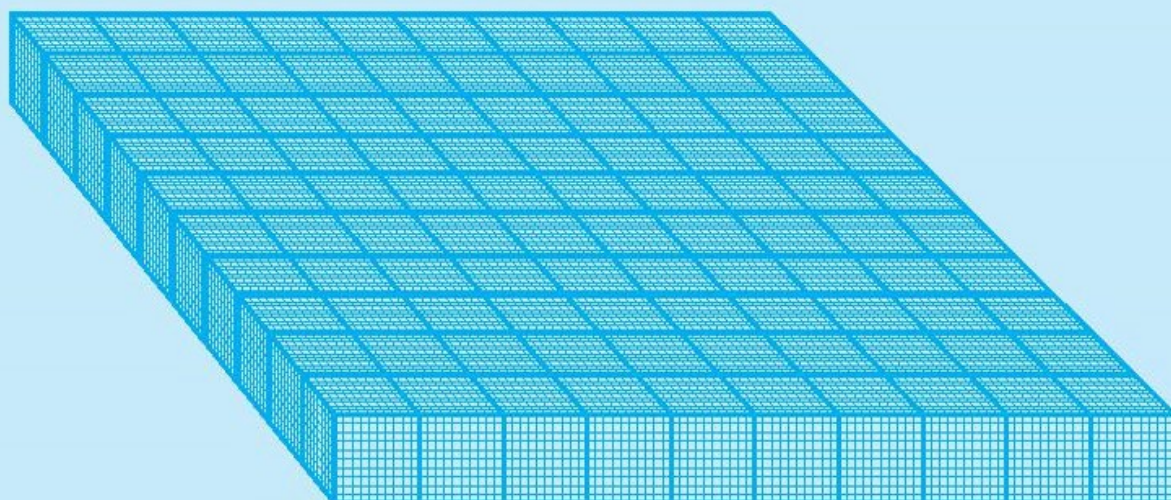

1 chục
Viết số : 10.

1 trăm
Viết số : 100.

b) Nghìn - Chục nghìn - Trăm nghìn

10 trăm = 1 nghìn.
Viết số : 1000.

10 nghìn = 1 chục nghìn.
Viết số : 10 000.

10 chục nghìn = 100 nghìn. Viết số : 100 000.

Trăm nghìn	Chục nghìn	Nghìn	Trăm	Chục	Đơn vị
					1
			100		1
			100		1
100 000			100		1
100 000	10 000		100		1
100 000	10 000	1000	100		1
100 000	10 000	1000	100	10	1
4	3	2	5	1	6

Viết số : 432 516.

Đọc số : Bốn trăm ba mươi hai nghìn năm trăm mười sáu.

1 Viết theo mẫu :

a) *Mẫu :*

Trăm nghìn	Chục nghìn	Nghìn	Trăm	Chục	Đơn vị
					1
100 000		1000			1
100 000		1000	100		1
100 000	10 000	1000	100	10	1
3	1	3	2	1	4

Viết số : 313 214.

Đọc số : Ba trăm mười ba nghìn hai trăm mười bốn.

b)

Trăm nghìn	Chục nghìn	Nghìn	Trăm	Chục	Đơn vị
100 000				10	
100 000			100	10	
100 000		1000	100	10	1
100 000	10 000	1000	100	10	1
100 000	10 000	1000	100	10	1

2 Viết theo mẫu :

Viết số	Trăm nghìn	Chục nghìn	Nghìn	Trăm	Chục	Đơn vị	Đọc số
425 671	4	2	5	6	7	1	bốn trăm hai mươi lăm nghìn sáu trăm bảy mươi một
369 815							
	5	7	9	6	2	3	
							bảy trăm tám mươi sáu nghìn sáu trăm mười hai

3 Đọc các số sau : 96 315 ; 796 315 ; 106 315 ; 106 827.

4 Viết các số sau :

- a) Sáu mươi ba nghìn một trăm mười lăm ;
- b) Bảy trăm hai mươi ba nghìn chín trăm ba mươi sáu ;
- c) Chín trăm bốn mươi ba nghìn một trăm linh ba ;
- d) Tám trăm sáu mươi nghìn ba trăm bảy mươi hai.

LUYỆN TẬP

1 Viết theo mẫu :

Viết số	Trăm nghìn	Chục nghìn	Nghìn	Trăm	Chục	Đơn vị	Đọc số
653 267	6	5	3	2	6	7	sáu trăm năm mươi ba nghìn hai trăm sáu mươi bảy
	4	2	5	3	0	1	
							bảy trăm hai mươi tám nghìn ba trăm linh chín
425 736							

2 a) Đọc các số sau : 2453 ; 65 243 ; 762 543 ; 53 620.

b) Cho biết chữ số 5 ở mỗi số trên thuộc hàng nào.

3 Viết các số sau :

- a) Bốn nghìn ba trăm ;
- b) Hai mươi bốn nghìn ba trăm mười sáu ;
- c) Hai mươi bốn nghìn ba trăm linh một ;
- d) Một trăm tám mươi nghìn bảy trăm mười lăm ;
- e) Ba trăm linh bảy nghìn bốn trăm hai mươi mốt ;
- g) Chín trăm chín mươi chín nghìn chín trăm chín mươi chín.

4 Viết số thích hợp vào chỗ chấm :

- a) 300 000 ; 400 000 ; 500 000 ; ... ; ... ; ... .
- b) 350 000 ; 360 000 ; 370 000 ; ... ; ... ; ... .
- c) 399 000 ; 399 100 ; 399 200 ; ... ; ... ; ... .
- d) 399 940 ; 399 950 ; 399 960 ; ... ; ... ; ... .
- e) 456 784 ; 456 785 ; 456 786 ; ... ; ... ; ... .

HÀNG VÀ LỚP

Hàng đơn vị, hàng chục, hàng trăm hợp thành *lớp đơn vị*.

Hàng nghìn, hàng chục nghìn, hàng trăm nghìn hợp thành *lớp nghìn*.

Số	Lớp nghìn			Lớp đơn vị		
	Hàng trăm nghìn	Hàng chục nghìn	Hàng nghìn	Hàng trăm	Hàng chục	Hàng đơn vị
321				3	2	1
654 000	6	5	4	0	0	0
654 321	6	5	4	3	2	1

1 Viết theo mẫu :

Đọc số	Viết số	Lớp nghìn			Lớp đơn vị		
		Hàng trăm nghìn	Hàng chục nghìn	Hàng nghìn	Hàng trăm	Hàng chục	Hàng đơn vị
Năm mươi tư nghìn ba trăm mười hai	54 312		5	4	3	1	2
Bốn mươi lăm nghìn hai trăm mười ba							
	54 302						
		6	5	4	3	0	0
Chín trăm mười hai nghìn tám trăm							

2 a) Đọc các số sau và cho biết chữ số 3 ở mỗi số đó thuộc hàng nào, lớp nào :

46 307 ; 56 032 ; 123 517 ; 305 804 ; 960 783.

b) Ghi giá trị của chữ số 7 trong mỗi số ở bảng sau (theo mẫu) :

Số	38 753	67 021	79 518	302 671	715 519
Giá trị của chữ số 7	700				

3 Viết mỗi số sau thành tổng (theo mẫu) :

52 314 ; 503 060 ; 83 760 ; 176 091.

Mẫu : $52314 = 50000 + 2000 + 300 + 10 + 4$.

4 Viết số, biết số đó gồm :

- a) 5 trăm nghìn, 7 trăm, 3 chục và 5 đơn vị ;
- b) 3 trăm nghìn, 4 trăm và 2 đơn vị ;
- c) 2 trăm nghìn, 4 nghìn và 6 chục ;
- d) 8 chục nghìn và 2 đơn vị.

5 Viết số thích hợp vào chỗ chấm (theo mẫu) :

Mẫu : Lớp nghìn của số 832 573 gồm các chữ số : 8 ; 3 ; 2.

- a) Lớp nghìn của số 603 786 gồm các chữ số : ... ; ... ; ... .
- b) Lớp đơn vị của số 603 785 gồm các chữ số : ... ; ... ; ... .
- c) Lớp đơn vị của số 532 004 gồm các chữ số : ... ; ... ; ... .

SO SÁNH CÁC SỐ CÓ NHIỀU CHỮ SỐ

a) **Ví dụ 1** : So sánh 99 578 và 100 000.

Số 99 578 có ít chữ số hơn số 100 000 nên $99\,578 < 100\,000$

hay $100\,000 > 99\,578$.

b) **Ví dụ 2** : So sánh 693 251 và 693 500.

Hai số này có số chữ số bằng nhau.

Các chữ số hàng trăm nghìn đều bằng 6, hàng chục nghìn đều bằng 9, hàng nghìn đều bằng 3.

Đến hàng trăm có $2 < 5$, vậy : $693\,251 < 693\,500$

hay $693\,500 > 693\,251$.

- 1 9999 ... 10 000 653 211 ... 653 211
99 999 ... 100 000 43 256 ... 432 510
726 585 ... 557 652 845 713 ... 854 713

- 2 Tìm số lớn nhất trong các số sau :

59 876 ; 651 321 ; 499 873 ; 902 011.

- 3 Xếp các số sau theo thứ tự từ bé đến lớn :

2467 ; 28 092 ; 943 567 ; 932 018.

- 4 a) Số lớn nhất có ba chữ số là số nào ?
b) Số bé nhất có ba chữ số là số nào ?
c) Số lớn nhất có sáu chữ số là số nào ?
d) Số bé nhất có sáu chữ số là số nào ?

TRIỆU VÀ LỚP TRIỆU

10 trăm nghìn gọi là **1 triệu**, viết là : 1 000 000.

10 triệu gọi là **1 chục triệu**, viết là : 10 000 000.

10 chục triệu gọi là **1 trăm triệu**, viết là : 100 000 000.

Lớp triệu gồm các hàng : triệu, chục triệu, trăm triệu.

- 1 Đếm thêm 1 triệu từ 1 triệu đến 10 triệu.

- 2 Viết số thích hợp vào chỗ chấm (theo mẫu) :

1 chục triệu

10 000 000

2 chục triệu

20 000 000

3 chục triệu

.....

4 chục triệu

.....

5 chục triệu

.....

6 chục triệu

.....

7 chục triệu

.....

8 chục triệu

.....

9 chục triệu

.....

1 trăm triệu

100 000 000

2 trăm triệu

.....

3 trăm triệu

.....

- 3 Viết các số sau và cho biết mỗi số có bao nhiêu chữ số, mỗi số có bao nhiêu chữ số 0 :

Mười lăm nghìn.

Năm mươi nghìn.

Ba trăm năm mươi.

Bảy triệu.

Sáu trăm.

Ba mươi sáu triệu.

Một nghìn ba trăm.

Chín trăm triệu.

4 Viết theo mẫu :

Đọc số	Viết số	Lớp triệu			Lớp nghìn			Lớp đơn vị		
		Hàng trăm triệu	Hàng chục triệu	Hàng triệu	Hàng trăm nghìn	Hàng chục nghìn	Hàng nghìn	Hàng trăm	Hàng chục	Hàng đơn vị
Ba trăm mười hai triệu	312 000 000	3	1	2	0	0	0	0	0	0
	236 000 000									
Chín trăm chín mươi triệu										
Bảy trăm linh tám triệu										
		5	0	0	0	0	0	0	0	0

TRIỆU VÀ LỚP TRIỆU (tiếp theo)

Viết và đọc số theo bảng :

Lớp triệu			Lớp nghìn			Lớp đơn vị		
Hàng trăm triệu	Hàng chục triệu	Hàng triệu	Hàng trăm nghìn	Hàng chục nghìn	Hàng nghìn	Hàng trăm	Hàng chục	Hàng đơn vị
3	4	2	1	5	7	4	1	3

Viết số : 342 157 413.

Đọc số : Ba trăm bốn mươi hai triệu một trăm năm mươi bảy nghìn bốn trăm mười ba.

Chú ý : Ta tách số thành từng lớp, từ lớp đơn vị đến lớp nghìn rồi lớp triệu, mỗi lớp có ba hàng. Sau đó dựa vào cách đọc số có tới ba chữ số thuộc từng lớp để đọc và đọc từ trái sang phải.

1 Viết và đọc số theo bảng :

Lớp triệu			Lớp nghìn			Lớp đơn vị		
Hàng trăm triệu	Hàng chục triệu	Hàng triệu	Hàng trăm nghìn	Hàng chục nghìn	Hàng nghìn	Hàng trăm	Hàng chục	Hàng đơn vị
	3	2	0	0	0	0	0	0
	3	2	5	1	6	0	0	0
	3	2	5	1	6	4	9	7
8	3	4	2	9	1	7	1	2
3	0	8	2	5	0	7	0	5
5	0	0	2	0	9	0	3	7

2 Đọc các số sau :

7 312 836 ; 57 602 511 ; 351 600 307 ; 900 370 200 ; 400 070 192.

3 Viết các số sau :

- Mười triệu hai trăm năm mươi nghìn hai trăm mười bốn ;
- Hai trăm năm mươi ba triệu năm trăm sáu mươi tư nghìn tám trăm tám mươi tám ;
- Bốn trăm triệu không trăm ba mươi sáu nghìn một trăm linh năm ;
- Bảy trăm triệu không nghìn hai trăm ba mươi mốt.

4 Bảng dưới đây cho biết một vài số liệu về giáo dục phổ thông năm học 2003 – 2004 :

	Tiểu học	Trung học cơ sở	Trung học phổ thông
Số trường	14 316	9873	2140
Số học sinh	8 350 191	6 612 099	2 616 207
Số giáo viên	362 627	280 943	98 714

Dựa vào bảng trên hãy trả lời các câu hỏi sau :

Trong năm học 2003 – 2004 :

- Số trường trung học cơ sở là bao nhiêu ?
- Số học sinh tiểu học là bao nhiêu ?
- Số giáo viên trung học phổ thông là bao nhiêu ?

LUYỆN TẬP

1 Viết theo mẫu :

Đọc số	Viết số	Lớp triệu			Lớp nghìn			Lớp đơn vị		
		Hàng trăm triệu	Hàng chục triệu	Hàng triệu	Hàng trăm nghìn	Hàng chục nghìn	Hàng nghìn	Hàng trăm	Hàng chục	Hàng đơn vị
Ba trăm mười lăm triệu bảy trăm nghìn tám trăm linh sáu	315 700 806	3	1	5	7	0	0	8	0	6
Tám trăm năm mươi triệu ba trăm linh bốn nghìn chín trăm										
	403 210 715									

2 Đọc các số sau :

32 640 507 ;

8 500 658 ;

830 402 960 ;

85 000 120 ;

178 320 005 ;

1 000 001.

3 Viết các số sau :

a) Sáu trăm mười ba triệu ;

b) Một trăm ba mươi một triệu bốn trăm linh năm nghìn ;

c) Năm trăm mười hai triệu ba trăm hai mươi sáu nghìn một trăm linh ba ;

d) Tám mươi sáu triệu không trăm linh bốn nghìn bảy trăm linh hai ;

e) Tám trăm triệu không trăm linh bốn nghìn bảy trăm hai mươi.

4 Nêu giá trị của chữ số 5 trong mỗi số sau :

a) 715 638 ;

b) 571 638 ;

c) 836 571.

LUYỆN TẬP

1 Đọc số và nêu giá trị của chữ số 3 và chữ số 5 trong mỗi số sau :

a) 35 627 449 ;

b) 123 456 789 ;

c) 82 175 263 ;

d) 850 003 200.

2 Viết số, biết số đó gồm :

a) 5 triệu, 7 trăm nghìn, 6 chục nghìn, 3 trăm, 4 chục và 2 đơn vị ;

b) 5 triệu, 7 trăm nghìn, 6 nghìn, 3 trăm, 4 chục và 2 đơn vị ;

c) 5 chục triệu, 7 chục nghìn, 6 nghìn, 3 trăm, 4 chục và 2 đơn vị ;

d) 5 chục triệu, 7 triệu, 6 trăm nghìn, 3 chục nghìn, 4 nghìn và 2 đơn vị.

3 Số liệu điều tra dân số của một số nước vào tháng 12 năm 1999 được viết ở bảng bên :

a) Trong các nước đó :

– Nước nào có số dân nhiều nhất ?

– Nước nào có số dân ít nhất ?

b) Hãy viết tên các nước có số dân theo thứ tự từ ít đến nhiều.

Tên nước	Số dân
Việt Nam	77 263 000
Lào	5 300 000
Cam-pu-chia	10 900 000
Liên bang Nga	147 200 000
Hoa Kỳ	273 300 000
Ấn Độ	989 200 000

4 Cho biết : **Một nghìn triệu gọi là một tỉ.**

Viết vào chỗ chấm (theo mẫu) :

Viết	Đọc
1 000 000 000	"một nghìn triệu" hay "một tỉ"
5 000 000 000	"năm nghìn triệu" hay "....."
315 000 000 000	"ba trăm mười lăm nghìn triệu" hay ".....tỉ"
.....	"..... triệu" hay "ba tỉ"

- 5** Trong lược đồ dưới đây có ghi số dân của một số tỉnh, thành phố năm 2003, đọc số dân của các tỉnh, thành phố đó :

